

Sörmlandslåten

om julen förr

-84

I senaste numret av Sörmlandslåten, som är organ för Södermanlands Spelmansförbund och Sörmlandsringen, finns mycket att hämta för den som är intresserad av gamla tider, inte bara musik. Ringdanser och danslekar från olika håll i landskapet, upptecknade av folklivsforskare, och med melodirader till presenteras och Margareta Höglund berättar om spelmannen Carl August Lindblom från Åndenäs i Reijmyre och hans liv. Han var född 1832, och blev både en uppskattad musiker och en stor kvinnotjusare. I avdelningen för julseder och julförberedelser har Sörmlandslåten hämtat bla följande rader ur Imber Nordin-Grips bok om Tro och sägen i Stora Malm. Den som en gång berättade för henne, kallades "Gamle Gaveln". Så här sa han:

"När jag var barn, var de just inge särskilt me julen.

Ingen julgran hade vi men hemstöpta ljus, som vi satt i staka och i fönstra te julotta. Julljusa var de grenar på, men de hade inte vi, när ja växte opp. Di kunde ha en tre stycken grenljus på borde. Ja var me och stöpte ljus. Vi stöpte, när di hade släkta fäkritter, så di hade talg.

Då snodde di ihop veka uta ljusvekegarn, och di där vaxa di, så di vart stela. Så hade di e ögla oppi, så di kunde trä på sticka. Så var de olika via koppar, som di doppa i, mest var de trätjerner (smörtjärnor). Dom slog di v a r n t (varmt) vatten i och slog talg oppepå. Så doppa de veka och fick fylla på i tjerna allt för ett. Sticksatt di tvärs över ett par bröspett — fick rinna av. Då hade di olika grova ljus. Dankar kalla di dom, som var smala.

Di hade ljus åt körka, körkärda feck styra om me de, skaffa ljusa och gå dit med dom på julafto."

Späckat nummer av Sörmlandslåten

-84

Sörmlandslåten är ute med sitt andra nummer för året. Och ett minst sagt späckat sådant.

(Sörmlandslåten ges ut av Södermanlands spelmansförbund och Sörmländska Ungdomsringen).

Det hot om nedläggning som ansvarige utgivaren - Henry Sjöberg - berörde i nr 1 tycks röjt ur vägen.

Ur innehållet märks bland annat en unik artikel om ceremonimusik i Södermanland.

Stig Norman har skrivit en artikel om sekelskiftets polskeformer.

I ett brev till Sörmlandslåten menar samme Stig Norman att tid-

ningen verkligen behövs. "Att lägga ned tidningen vore synnerligen olyckligt inte bara för medlemmarna i Södermanlands Spelmansförbund, utan för hela folkmusik-Sverige", skriver han.

Och han tycker i stället att tidningens spridningsområde borde ökas. "Sörmländsk folkmusik är inte enbart för sörmlänningar, även om den är bäst - eller kanske just därför (?)! resonerar han.

Sörmlandslåten nr 2 är rikt illustrerad den här gången.

Några vassa tilltyckanden om Eurovisionsfestivalen och annat smått och gott finns också.

59.
LÄSTRINGE GÅNGLÅT

Varje spelmansstämma med självaktning i Sörmland inleds numera med Lästringe gånglåt, skriver bland annat Stig Norman i Sörmlandslåten nr 2. Han berättar också om ursprunget till denna sedvänja.